

UTUPS – Turun yliopiston digitaalinen oppimiskäytäntö henkilökunnan ja jatko-opiskelijoiden yliopistopedagogisen asiantuntijuuden kehittämiseen

UTUPS (University of Turku Pedagogical Support) on Turun yliopiston henkilökunnan ja jatko-opiskelijoiden yliopistopedagogisen asiantuntijuuden kehittämisen tueksi rakennettu digitaalinen oppimiskäytäntö. UTUPS-ympäristö on englanninkielinen ja se on aina henkilökunnan ja jatko-opiskelijoiden saatavilla verkossa. UTUPS-ympäristössä voi opiskella itsenäisesti ja tehdä ohjatusti pieniä opintosuorituksia. Tällä hetkellä tarjolla on kolme yhden opintopisteen laajuista moduulia: "Becoming a teacher", "How to plan my teaching" ja "Lecturing and expertise". Ympäristöä kehitetään jatkuvasti ja suunnitteilla on myös uusia moduuleita. Kokemukset ja palaute ovat olleet erittäin hyviä.

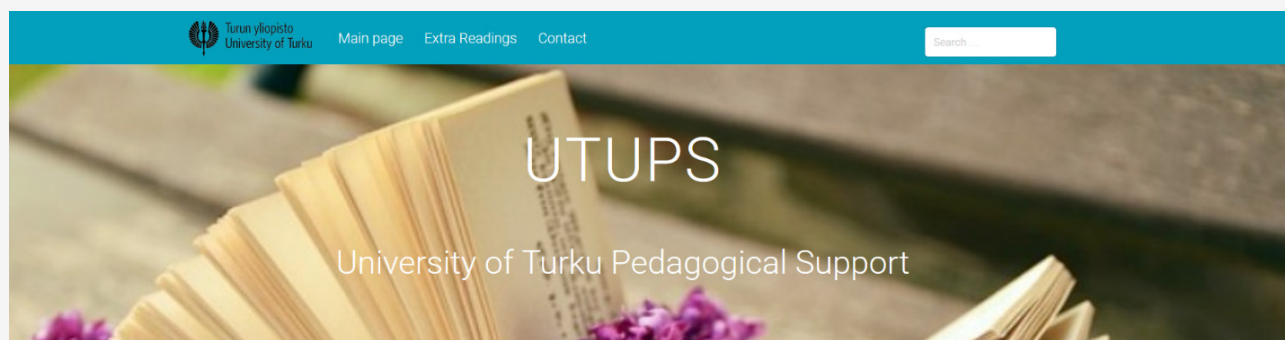
UTUPS:n tausta ja tavoitteet

Idea UTUPS-ympäristöstä lähti muotoutumaan Peda-forumin Yliopistopedagogiikan kouluttajien ja kehittäjien verkoston kokouksessa Turussa vuonna 2013, jossa monien yliopistojen yliopistopedagogisten koulutusten edustajat kertoivat samantyyppisistä ongelmista: yliopistopedagogisiin koulutuksiin olisi tulossa enemmän osallistujia kuin voidaan ottaa, resurssien puutteen vuoksi englanninkielisiä opintoja ei pystytty tarjoamaan suomenkielisten lisäksi ja osallistujien on monesti vaikeaa osallistua runsasta läsnäoloa vaativiin koulutuksiin. Kokouksessa syntyi idea yhteisesti tuotetuista pedagogista verkkomateriaaleista ja ympäristöstä, joiden avulla yliopistot voisivat tarjota aiempaa enemmän ja laadukkaampia opintoja. Koska yliopistopedagogisten opintojen järjestäjät olivat jo ennestään kuormitettuja perustoiminnoissaan yhteisen ympäristön luominen jäi tuolloin haaveeksi.

Turun yliopisto kuitenkin näki uudentyypisessä oppimiskäytännössä mahdollisuuden ja lähti strategiarahoituksella edistämään asiaa vuonna 2015. Vuoden 2015 lopulla

järjestettiin ensimmäiset pilottikurssit UTUPS-ympäristössä (kuvio 1) ja vuoden 2016 alussa ympäristö lanseerattiin käyttöön kolmen moduulin voimin.

UTUPS-ympäristö on kehitetty vastaamaan lisääntyneeseen yliopistopedagogiikan koulutuskysyntään ja englanninkielisen koulutuksen tarpeeseen. Yliopistopedagogiikan perusopintoihin (10 op) on ollut Turun yliopistossa jatkuvasti enemmän hakijoita kuin opiskelupaikkoja on, ja englanninkielisestä opetuksesta on tullut pyyntöjä vuosien mittaan runsaasti. Turun yliopiston strategiassa 2016–2020 linjataan: "Opetuspainotteisten tehtävien täytössä edellytetään pedagogisia opintoja tai valmiutta suorittaa niitä". UTUPS:n tavoitteena onkin tarjota yliopistopedagogista koulutusta ajasta ja paikasta riippumattomasti, joustavasti ja nopeasti koko henkilökunnalle ja jatko-opiskelijoille. UTUPS mahdollistaa lisäksi jatkossa tieteenalakohtaisten opintojen kehittämisen, koulutusviennin ja yhteistyön muiden yliopistojen kanssa.

Kuvio 1. UTUPS-aloitussivun kuva.

Kuvio 2. How to plan my teaching -moduulin keskeisimmän videon kuvitusta.

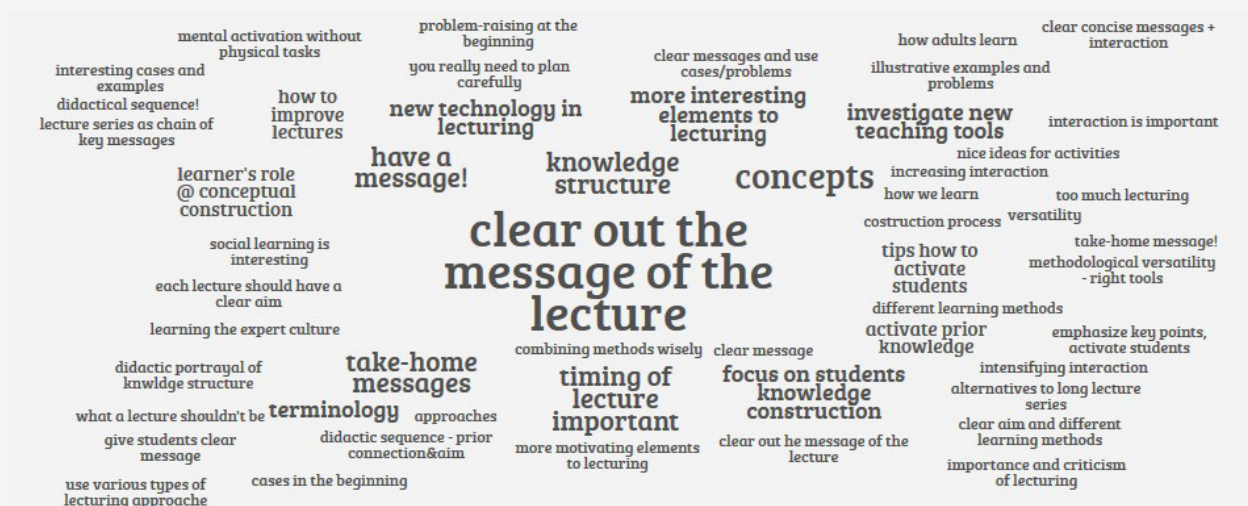
UTUPS:n pedagogiset periaatteet

UTUPS-ratkaisu on pyritty suunnittelemaan pedagogista kehittymistä mahdollisimman hyvin tukevaksi siten, että opettajan tai jatko-opiskelijan on helppo kehittää ympäristössä omaa osaamistaan pedagogiikassa, sekä siten, että ympäristö tarjoaa opettajille vinkkejä oman opetuksen digitaalisiksi ratkaisuksiksi. Ympäristön periaatteita ovat oppijälähtöisyys, joustavuus, kiinnostavuus, monipuolisuus ja nykyaikaisuus (kuviot 2–4). Materiaaleilla, tehtävillä ja niihin perustuvalla työskentelyllä tavoitellaan käsitteellistä kehittymistä ja muutosta opiskelijoiden ajattelussa kohti kasvatustieteen nykykäsityksiä. Keskeisiä pedagogisia menetelmiä, joilla tavoitellaan pedagogisen asiantuntemuksen kehittymistä, ovat reflektointi ja yhteistoiminnallisuus. Kaikissa moduuleissa tehdään refleктоiva tehtävä, jossa opittuja sisältöjä linkitetään opiskelijan omiin kokemuksiin. Jokaisessa moduulissa on myös yhteistoiminnallista työskentelyä, jossa jaetaan kokemuksia ja jatketaan refleктоivan tehtävän prosessointia.

Ympäristön elementeillä tuetaan opiskelijoita tiedostamaan omaa toimintaansa ja omia käsityksiään reflektion, metakognition ja yhteisesti jaetun metakognition kautta ja näin kehittämään omaa asiantuntijuuttaan. Ympäristö sisältää yhteistoiminnallisten kirjoittamistehtävien lisäksi videoita, visoja, yhteistoiminnallisia sanapilvi-työkaluja sekä muita oppimiseen innostavia välineitä. Tehtävät on suunniteltu niin, että ne edistävät oppijan itsetuntoa ja minäpystyvyyksikäsityksiä ja näiden kautta opettajan toimijuutta opetustyössään. Ympäristö ja siellä olevat materiaalit ja aktivoivat tehtävät on pyritty suunnittelemaan helposti käytettäväksi, eli niitä varten ei tarvitse siirtyä ympäristöstä muualle tai siirtymät on pyritty tekemään mahdollisimman helpoiksi.

Opiskelu UTUPS-ympäristössä

UTUPS-ympäristössä voi opiskella milloin tahansa itsenäisesti tai suorittaa yhden opintopisteen laajuisia moduuleita, joita on tällä hetkellä tarjolla kolme: *"Becoming a*

Kuvio 3. Lecturing and expertise -moduulin kollaboratiivinen, vapaaehtoinen sanapilvitehtävä.

Kuvio 4. Becoming a teacher-moduulin teemasanasto opettajan tueksi.

teacher”, *How to plan my teaching*” ja *“Lecturing and expertise”*. Itsenäisessä opiskelussa käytössä ovat kaikki ympäristön videot, visat, yhteistoiminnalliset tehtävät ja luettavana oleva kirjallisuus. Opintosuorituksia voi tehdä annettuina ajankohtina (noin 5 kertaa vuodessa) ja opintosuorituksen tekemiseen on kuukausi aikaa. Kerralla voi suorittaa yhden, kaksi tai kolme moduulia, joihin ilmoitaudutaan erikseen.

Moduuliin ilmoittautuneet jaetaan ryhmiin ja heille annetaan kirjallisuuteen perustuvat tehtävä, jossa kirjoitetaan kirjallisuuteen ja omiin kokemuksiin perustuva reflektiivinen analyysi. Ryhmäläisten reflektiiviset analyysit toimivat pohjana kollaboratiiviselle työskentelylle. Opiskelu tapahtuu kaikissa moduuleissa kuviossa 5 kuvatun rungon mukaisesti ja ympäristöä kehitetään palautteiden perusteella.

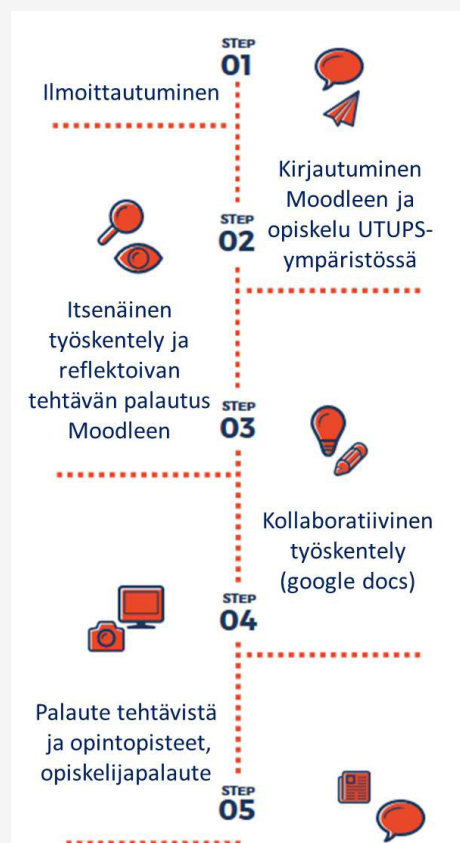
Kokemukset ja tulevaisuudennäkymät

Opiskelijoilta kerätyn palautteen perusteella UTUPS-ympäristö on ollut tarpeellinen ja onnistunut. Alun perin ajatukseen oli, että opiskelijat voisivat palauttaa reflektioivia töitä aina halutessaan ja pienryhmiä olisi koko ajan käynnissä, mutta käytännössä tulijoita moduuleihin on ollut niin runsaasti, että suoritukset on ollut pakko rytmittää tiettyihin ajankohtiin. Erityisesti jatko-opiskelijoita on ilmoittautunut moduuleihin aktiivisesti: 30-paikkaiset moduulit ovat täyttyneet muutamassa tunnissa. Erityisen ilahduttavaa on ollut se, että opiskelijat ja muut ympäristössä kävijät ovat osallistuneet vapaaehtoisin yhteistoiminnallisiin tehtäviin todella aktiivisesti, eli esimerkiksi keskustelupalstat ja sanapilvet ovat olleet ahkerassa käytössä.

Tavoitteena on kehittää UTUPS-ympäristöä edelleen ja yhdistää sitä muuhun Turun yliopiston yliopistopedagogiikan opetustarjontaan. Kontaktiopetuksen elementtien sekä pitkäkestoisempien prosessien lisääminen ympäristöön on seuraava kehittämiskohde, sillä pelkästään yhden opintopisteen verkkomoduleilla ei kovin laajoja yliopis-

topedagogisia kokonaisuuksia ole järkevää suorittaa. Yhteistyö muiden yliopistojen kanssa olisi myös monella tapaa toivottavaa.

Mari Murtonen toimii yliopistopedagogiikan yliopistotutkijana Turun yliopistossa ja yliopistopedagogiikan dosenttina Helsingin yliopistossa. Heidi Salmento työskentelee projektisihteerinä Turun yliopiston Yliopistopedagogiikan yksikössä.

Kuvio 5. Opiskelu UTUPS-ympäristössä.